

„*Łebski to ten, co nie tylko ma łeb, ale go używa do myślenia*” **Ernest Bryll** poeta, tłumacz, krytyk filmowy, dyplomata, honorowy obywatel Łeby

Marcin von Weiher

Syn Mikołaja Weihera i nieznannej z imienia przedstawicielki rodu Romlów bądź Rohmelów urodzony w roku 1512 w Łebie.

Przeznaczony do stanu duchownego. Otrzymał niższe święcenia kapłańskie. Studiował na Uniwersytecie w Wittenberdze. Tam uczęszczał na wykłady Marcina Lutra, poznał również pierwszych przedstawicieli luteranizmu, a zwłaszcza Filipa Melanchtona. Po śmierci ojca został dziedzicem Łeby. Odziedziczony majątek pozwolił mu na kontynuowanie nauk w Bolonii. Około 1542 roku przyjął wyznanie luteranckie. Został kanonikiem kapituły przy katedrze kamieńskiej. W 1549 roku po rezygnacji kanclerza Bartłomieja Swawe z funkcji biskupa kamieńskiego został wybrany przez kapitułę katedralną jego następcą. Mimo, że stanął nominalnie na czele duchowieństwa Pomorskiego Kościoła Ewangelickiego otrzymał w 1551 roku bullę prekonizacyjną od papieża Juliusza III.

Nominacja z 1551 roku może wskazywać, że z punktu widzenia Stolicy Apostolskiej był uważany za katolickiego biskupa kamieńskiego. Z uwagi na to, jednak że został wybrany w 1449 roku przez kapitułę protestancką zdania na temat tego, czy był biskupem katolickim, czy ewangelickim są do dziś podzielone. Prawdopodobnie Marcin Weiher próbował w tym czasie prowadzić misję rekatolizacji Pomorza Zachodniego. W latach 1551-1556 nie starał się jednak o katolickie wyższe święcenia kapłańskie, ani o sakrę biskupią. Nie wprowadził też znaczących zmian do Ordynacji Kościelnej Pomorskiego Kościoła Ewangelickiego.

Po śmierci pochowany pierwotnie w Karlinie, później staraniem rodziny Weiherów jego szczątki przeniesiono do Pucka. Po 1556 roku funkcja biskupa kamieńskiego została definitywnie sekularyzowana. Urząd biskupa stał się tytułem przedstawicieli pomorskiej dynastii Gryfitów.

Max Nitschke

Właściciel Domu Kuracyjnego (obecnie Hotel „Neptun”), jeden z pomysłodawców powstania w Łebie szkoły szybowcowej. W roku 1930 zlecił wybudowanie nieopodal Góry Łąckiej pierwszego drewnianego hangaru dla szybowców. W okresie późniejszym dobudowano kolejne obiekty i wykonano drogę dojazdową.

W okresie przedwojennym była to już poważna i prestiżowa szkoła z wybitnymi pilotami i znakomitymi osiągnięciami, znana w szerokim środowisku lotniczym nie tylko w Niemczech.

Walter Zuchors

Urodził się 1870 w Łebie. Malarz. Około 1890 roku został studentem Wilhelma Augusta Stryowskiego w Gdańsku. W latach 1893/99 studiował w Królewskiej Akademii Sztuk Pięknych w Berlinie. Tam założył w 1902 roku „„Akademische Schule für Malerei” . Spędza każde lato malując z uczniami w Łebie, gdzie zmarł w 1945 roku.

Hermann Max Pechstein

(Urodził się 31 grudnia 1881 w Zwickau, zmarł 29 czerwca 1955 w Berlinie) – niemiecki malarz ekspresjonista; był także grafikiem, rzeźbiarzem i projektantem witraży. Należał do ważnych

niemieckich twórców 1. połowy XX wieku, który wchodził w skład grupy Die Brücke.

W latach 1896-1900 uczył się jako malarz dekoracyjny na Staatlichen Gewerbeschule w Zwickau. Od 1900 roku uczęszczał do Szkoły Sztuki Przemysłowej. W latach 1903-1906 kontynuował studia na Akademii Sztuk Pięknych w Dreźnie (Kunstakademie in Dresden), u Otto Gußmann'a. Tam też pobierał lekcje malarstwa ściennego i na szkłe oraz układał kompozycje mozaikowe. Pod koniec studiów poznał Ericha Heckela, który wprowadził go do ekspresjonistycznej grupy Die Brücke. Po studiach wiele podróżował po Europie, co zaowocowało całym szeregiem prac, głównie malarskich. W 1911 roku poślubił Charlottę Kaprolat, a rok później rozpadła się grupa ekspresjonistów.

W czasie jednej ze swych podróży po koloniach japońskich, Pechstein dowiedział się o wybuchu I wojny światowej. Uciekł do Manili po czym powrócił do ojczyzny i został wcielony do armii. Po zakończeniu się wojny, wyruszył z Berlina w dalszą podróż. Malował we wsi Nidden, a w 1921 roku, po raz pierwszy znalazł się w Łebie, gdzie stworzył liczne obrazy i grafiki oraz poznał córkę miejscowego restauratora, Martę Möller. Jego stosunki z żoną pogarszały się. Rok później został powołany na profesora Preußische Akademie der Künste w Berlinie, a także rozwiódł się z Charlottą. Z pierwszego związku miał jednego syna, Franka. W 1923 roku jest ponownie w Łebie, gdzie poślubia Martę Möller. Z drugiego związku rodzi się syn Max Konrad.

W 1937 roku, wskutek hitlerowskiego programu oczyszczania kultury niemieckiej ze sztuki zwyrodniałej (Entartete Kunst), Pechstein zostaje wydalony z uczelni. W wyniku prześladowania awangardowych artystów w Niemczech, ucieka z Berlina do Łeby, gdzie przeżywa II wojnę światową. Są to najcięższe chwile w życiu artysty. By nie umrzeć z głodu, Pechstein namalował jedyny w swoim życiu religijny obraz, przedstawiający Matkę Boską (obecnie znajduje się w kościele pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Łebie[1]). Wskutek wojny, dzieła ekspresjonisty w większej części ulegają spaleni. W 1945 roku wraca wraz z rodziną do Berlina, gdzie dostaje posadę profesora w Hochschule für Bildende Künste. W 1951 roku zostaje honorowym senatorem swojej uczelni, a rok później otrzymuje odznakę państwową - Wielki Krzyż Zasługi.

Wolfgang Ehehalt

ur.1939 w Łebie, artysta malarz. W latach 1968 - 1973 studiował malarstwo na Akademii Sztuk Pięknych w Stuttgarcie u prof Rudolfa Haegele. Od 1970 r. jego prace wystawiane są w kraju i za granicą. Od 1973 mieszka i pracuje jako niezależny twórca w Stuttgarcie. Jego prace znajdują się w kolekcjach publicznych i prywatnych w Niemczech, USA, Japonii i Czechach.

dr Danuta Hryniewicz

Urodziła się 29 grudnia 1914 r. w miejscowości Harbin w Mandżurii jako wnuczka zesańca. W 1919 przyjechała z rodzicami do kraju, w 1933 ukończyła gimnazjum w Poznaniu, a 2 października 1939 roku Akademię Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie.

Po skończeniu studiów była Danuta Hryniewicz lekarzem rejonowym drohobyckiej „obłasti”. Później, po przyjeździe Niemców, wyjechała do Stubna pod Przemyślem, w 1944 do Władysławowa, siedem lat później do Białogardu, by w 1961 osiedlić się w Łebie.

Mieszkała w Łebie przy ul. Kościuszki 29 (przed tym budynkiem umieszczona jest poświęcone Jej tablica pamiatkowa).

Literatura fachowa określa Danutę Hryniewicz jako „matkę” ponów. Odtworzyła ona i ustaliła rasę psów „bardzo kudłatych, do nauczenia się wszystkiego najsposobniejszych” (1979, ks. Kluk), „złych, kudłatych i szcześliwych” (O. Kolberg), „wyjątkowo wiernych, inteligentnych, odważnych, czujnych, o

bardzo dobrym węchu” (1937, Róża Żółtowska).
Zmarła 16 września 2007 r .

Antoni i Amelia Sokólscy

Po zakończeniu II Wojny światowej przenieśli się Mierestek pod Grądami (dzisiejsze województwo podlaskie) do Łeby. 11 października 2011 roku Instytut Pamięci Męczenników i Bohaterów Holocaustu „Yad Vashem” w Jerozolimie przyznał pośmiertnie Państwu Sokólskim medal „Sprawiedliwy wśród narodów świata” za uratowanie w czasie wojny rodziny żydowskiej.

Jan Choroszman

ps. Zawisza (ur. 2 stycznia 1928 w Jeziorku koło Kamienia Koszyrskiego, zm. 12 kwietnia 2001) – w okresie II wojny światowej współkonstruktor i współwykonawca broni strzeleckiej wytwarzanej w leśnej rusznikarni. W latach 1943-44 członek Brygady Partyzanckiej im. Tadeusza Kościuszki. W tym okresie brał udział w konspiracyjnej produkcji broni partyzanckiej, znanej w historii pod nazwą “Pistolety Maszynowe Choroszmanów”.

Na początku lat 60 zamieszkał w Łebie. W tym czasie Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie organizowało stałą ekspozycję broni wyprodukowanej w konspiracji i zleciło Choroszmanowi wykonanie trzech replik leśnych automatów. Przekazania broni do muzeum dokonano 24 sierpnia 1962 roku.

Henryk Stępiński

(ur. 11 listopada 1908 w Parznie koło Piotrkowa Trybunalskiego, zm. 27 maja 1979 w Łebie), polski działacz turystyczny.

Ukończył średnią szkołę handlową w Piotrkowie Trybunalskim oraz kurs rybaka-ichtiologa. W tym zawodzie pracował do wybuchu II wojny światowej w Parznie. W 1941 został wywieziony na roboty przymusowe w okolice Płotów (późniejsze województwo szczecińskie). Po wojnie pracował w gospodarstwie rybackim w Łodzi, w latach 1948-1951 w gospodarstwie rybackim w Bobrowie koło Złocieńca. W 1951 został dyrektorem Państwowego Gospodarstwa Rybackiego w Czaplinku, w 1969 przeszedł na analogiczne stanowisko w Łebie.

Był aktywnym działaczem turystycznym. W połowie lat 50. zainicjował działalność koła Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Czaplinku, przy którym zorganizował aktywną działalność turystyki kajakowej, liczne spływy, wczasy. Po nadaniu kołu statusu oddziału PTTK Stępiński był jego prezesem w latach 1960-1969, a w 1969 otrzymał tytuł prezesa honorowego. Zmarł w Łebie i tu został pochowany. Był odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi oraz Złotą Odznaką PTTK.

Edmund Nikowski

(ur. 1915 w Düsseldorfie, zm. 21 lipca 1989). Walczył w wojnie obronnej Polski w Wielkopolskiej Brygadzie Kawalerii. Po 1945 służył w II Armii Wojska Polskiego. Po zakończeniu wojny w 1947 r. osiadł w Łebie, gdzie otworzył warsztat ślusarski. Później został zatrudniony w Spółdzielni Rybołówstwa Morskiego jako kierownik stoczni remontowej. Od 1949 należał do SD. Był radnym Miejskiej Rady Narodowej w Łebie. Poseł na Sejm PRL V kadencji (w 1969 uzyskał mandat posła V

kadencji z okręgu Gdynia0. Zasiadał w Komisjach Gospodarki Morskiej i Żeglugi oraz Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego).

Andrzej Urbańczyk

ur. 1 marca 1936 w Warszawie, mieszkaniec miasta Łeby, polski żeglarz i pisarz, kapitan jachtowy, najbardziej znany z odbywania samotnych rejsów po całym świecie, autor ponad 50 książek, wydanych w ponadmilionowym nakładzie i przetłumaczonych na 7 języków. Wpisany do Księgi rekordów Guinnessa jako światowy rekordzista w samotnych rejsach z liczbą ponad 75 000 mil morskich przepłyniętych samotnie. Jako jedyny Polak przepłynął ponad 120 tys. mil pod żaglami na wszystkich oceanach. W samotnych rejsach spędził łącznie 750 dni. W 2003 otrzymał nagrodę Kolosa za wyczyn roku, rejs tratwą przez Pacyfik i pobicie rekordu wszechczasów długości rejsu na tratwie. W dniach 28 sierpnia - 7 września 1957 Kapitan Andrzej Urbańczyk razem z Stanisławem Kostką, Jerzym Fischbachem i Czesławem Breitem tratwą „Nord” przepłynęli z Łeby na wyspę Lilla Karlsö w Szwecji. Dla upamiętnienia wyprawy nazwę „Nabrzeże Świerkowej Tratwy - Nord” 12 września 2003 nadano nabrzeżu Portu Jachtowego w Łebie. Nazwa „Nord” (z dodatkiem kolejnych liczb) nadawana jest kolejnym jachtom kapitana Urbańczyka.

Debiutował w wieku lat jedenastu, na łamach czasopisma Świat Przygód[1]. Napisał setki artykułów prasowych, w tym wiele, jako Andrew Urbanczyk, do prestiżowego pisma Latitude 38. W Polsce publikował m in. w czasopismach Morze, Żagle i Młody Technik. Jest również autorem opowiadań science-fiction. Znany jest także jako kompozytor i autor słów szant i piosenek. Jest członkiem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich.

Jan Szomburg

Jan Szomburg (ur. 4 lipca 1951 w Łebie) – polski ekonomista, publicysta, prezes zarządu Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową

Urodził się w Łebie w rodzinie latarnika. Ukończył studia ekonomiczne na Uniwersytecie Gdańskim.

Uzyskał następnie stopień naukowy doktora w zakresie ekonomii, specjalizując się w ekonomice i organizacja transportu morskiego[2]. Pracował jako asystent i adiunkt na Uniwersytecie Gdańskim. W 1980 przystąpił do „Solidarności”.

Należał do środowiska gdańskich liberałów i działaczy KLD. W 1989 był założycielem i został prezesem zarządu Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową. Na początku lat 90. pełnił funkcję doradcy ministra przekształceń własnościowych. W okresie rządu Jerzego Buzka zajmował stanowisko przewodniczącego Rady Przekształceń Własnościowych przy Prezesie Rady Ministrów. Obejmował różne funkcje w radach nadzorczych banków, został też dyrektorem Polskiego Forum Strategii Lizbońskiej.

W 1999 odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi

Karl Grenzler

Urodzony w 1954 r. w Łebie (Karol Grenczyk ?). Absolwent Bibliotekoznawstwa i Informatyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, kustosz biblioteczny, kierownik Biblioteki Instytutu Geografii UJ, Diplom-Bibliothekar w Stadtarchiv und wissenschaftliche Bibliothek w Soest, następnie w Gustav-Lübcke-Museum w Hamm.

Zajmuje się tłumaczeniami polsko-niemieckimi i niemiecko-polskimi, przede wszystkim poezji. Członek Stowarzyszenia Twórczego POLART w Krakowie, Związku Literatów Polskich oraz Lübecker

Autorenkreis w Lubece. Autor dwujęzycznych zbiorów: „Czarny księżyc” (2004) i „Moje anioły” (2007) oraz prozy „Podobno jestem psem” (2009).

Andrzej Miszczak

ur. 1951 zm. 2005, rzeźbiarz, poeta. W Łebie zamieszkał wraz z rodzicami jako kilkunastoletni chłopiec. Artystyczne zainteresowania rozwijać zaczął od 1975 roku. W 1990 roku wybudował w Łebie Dom Pracy Twórczej „Oaza”. Próbował się w malarstwie i poezji. W 1995 roku nakładem wydawnictwa Internationaler Literatur und Liryk Verlag w Wiedniu ukazała się „Antologia” (Band 23), na którą złożyły się utwory siedmiu autorów: Niemców, Austriaków i pomiędzy nimi Andrzeja Miszczaka. Miszczak zamieścił w niej 7 swoich wierszy, m.in.: „Narodziny”, „Samotnia”, „Sumienie”, „Ekstaza”, „Natchnienie”.

Piotr Pelczar

ur. 8.07.1954 w Gdyni, lekarz specjalista medycyny rodzinnej i organizacji ochrony zdrowia. Działacz filatelistyczny. Członek Komisji Całostek ZG PZF (1988). Członek Association Internationale des Journalistes Philateliques AIJP od 1993. Aspirant sędziowski od 1986, sędzia III klasy od 1994. Ekspert PZF ds. całostek polskich od 1994. Od 2009 rozszerzony zakres uprawnień eksperta na wszystkie całostki i formularze korespondencyjne ziem polskich. Członek Kapituły Medalu „Za zasługi dla rozwoju publikacji filatelistycznych” (1995). Znany publicysta w prasie filatelistycznej, szczególnie w zakresie całostek pocztowych. Wyróżniony Złotą Odznaką Honorową PZF (1987) i odznaką 100 lat Filatelistyki Polskiej (1993), Brązową (1993) i Srebrną Odznaką „Za Zasługi dla Polskiej Filatelistyki” (2010).

Joanna Szczerbic

mieszkancka Łeby, ur. 13 czerwca 1941 w Staszku – polska aktorka. W 1963 ukończyła studia na Wydziale Aktorskim w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi. Aktorka Teatru Powszechnego w Łodzi i Teatru Polskiego w Poznaniu. Najważniejsze role filmowe: Mansarda (1963), Agnieszka 46 (1964), Gorąca linia (1965), Jutro Meksyk (1965), Bariera (1966), Żywy Mateusz (1967), Ręce do góry (1967), Stajnia na Salvatorze (1967), Dialog 20-40-60 (Dialog 20-40-60, 1968), Wrzask (The Shout, 1978), Najlepszą zemstą jest sukces (Success Is the Best Revenge, 1984). Zmarła 8 marca 2014 r. Została pochowana na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

Urszula i Henryk Rudykowie

Mieszkańcy miasta Łeby gdzie założyli teatr lalek „Henrula”. Wcześniej pracowali w teatrach m.in. we Wrocławiu, Opolu, Poznaniu i Zielonej Górze. Henryk Rudyk był scenografem filmu „Akademia pana Kleksa”. Wspólnie z żoną zaprojektował lalki do filmu „Pan Kleks w kosmosie”.

Kazimierz Kleina

ur. 21.02.1958 w Sierakowicach. Z wykształcenia ekonomista i historyk. Senator IV kadencji, poseł V

kadencji, senator VII kadencji, senator VIII kadencji. Pełnił funkcje Burmistrza Miasta Łeby, Wojewody Słupskiego, Dyrektora Urzędu Morskiego w Słupsku. Wiele lat pełnił funkcję wiceprezesa Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego. Jest wiceprzewodniczącym polskiej delegacji do Zgromadzenia Parlamentarnego Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz członkiem kolegium redakcyjnego miesięcznika „Pomerania”. Był członkiem Rady Naukowej Słowińskiego Parku Narodowego. Działacz Katolickiego Stowarzyszenia Rodzina Kolpinga. W latach 2002 – 2007 był członkiem Rady Fundatorów Uniwersytetu Kaszubskiego. Wiceprzewodniczący Zarządu Regionu Pomorskiego Platformy Obywatelskiej RP.

ks Zenon Myszk

ur.1960 r., Dziekan dekanatu Łeba. Od 8 listopada 2008 r. Prezes Zarządu Centralnego Dzieła Kolpinga w Polsce.

dr hab. inż. Kazimierz Burzyński

pracownik naukowy Politechniki Gdańskiej, zatrudniony Katedrze Hydrotechniki Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska, specjalista w zakresie hydrauliki wód podziemnych i hydromechaniki. Rektor Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Łebie.

Maria Konkol

ur. 4.05.1959 r. w Łęczycach. Od 1985 r. jest dyrektorką Biblioteki Miejskiej w Łebie. Jest inspiratorką większości działań kulturalnych w Łebie takich jak: spotkania biblioteczne, koncerty, wernisaże czy akcje plastyczne. Jej autorską inicjatywą jest Festiwal Dorsza („Pomuchel”) oraz „Odpust w Zaczarowanym Mieście”.

Arkadiusz Puchacz

Ratownik Polskiego Ratownictwa Okrętowego. Za zasługi w ratowaniu życia ludzkiego i mienia społecznego odznaczony dwukrotnie Medalem „Za Ofiarność i Odwagę”.

Jenifer Kęsik

ur.21 września 1988 r. w Gdyni w Gdyni, windsurferka , mieszkanka Łeby, jako juniorka reprezentowała ŁKŻ w Łebie w roku 2002 zdobywa 2 miejsce w kategorii kobiet na Mistrzostwach Polski w klasie Funboard, 10 miejsce w kategorii kobiet w Pucharze Europy w Formule Windsurfing. W Generalnej klasyfikacji Pucharu Świata w Formule Windsurfing zajmuje 5 miejsce w kategorii kobiet. W roku 2003 zdobywa 12 miejsce w Pucharze Świata w Formule Windsurfing w kategorii kobiet, 2 miejsce na Mistrzostwach Polski w klasie Funboard w kategorii kobiet, Mistrzostwo Polski Juniorek w klasie Funboard, 2 miejsce na Mistrzostwach Polski Juniorek w klasie Formuła Windsurfing i Puchar Polski A w klasie Funboard.

Pierwsze miejsce w Młodzieżowych Mistrzostwach Świata Formuły Windsurfing, Christchurch 2005. Członek Polskiej Młodzieżowej Reprezentacji Olimpijskiej RS:X w latach 2006-2008. Zdobyła 9 miejsce

w RS:X World Tour „Kieler Woche” (Kilonia 2000).Asystentka Polskiej Reprezentacji Olimpijskiej Londyn 2012.

br Andrzej Baranowski SAC

ur. w Łebie, Pallotyn, misjonarz pracujący w Yangdeogwon w Korei Południowej (Centrum Miłosierdzia Bożego).

Wiesław Kowalski

(ur. 10 październik 1955 r. w Łebie) aktor, absolwent Studia Wokalno-Aktorskiego im.D.Baduszkowej przy Teatrze Muzycznym w Gdyni, aktor Teatru Polskiego w Bydgoszczy, Stowarzyszenia Teatr na Barce w Bydgoszczy, grał role w 17 sztukach teatralnych, serialach („Mały Londyn”, „Na Wspólnej”, „Samo Życie” , „Klan”, „Plebania”), dokumentach fabularyzowanych i produkcjach niezależnych.

Hanna Stoltman

urodzona w Łebie. Poetka, malarka, dekoratorka, instruktor plastyki w Szkole Podstawowej im. A. Mickiewicza w Łebie. W 1998 roku została laureatką nagrody Ministra Kultury i Sztuki za działalność artystyczną. W 2002 roku otrzymała II nagrodę Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego w Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym Białowieża 2002.

From:

<http://wiki.leba.eu/> - **Wiki Łeba**

Permanent link:

<http://wiki.leba.eu/historia/lebianie?rev=1550652313>

Last update: **2019/02/20 09:45**

